

NOAH E. COTSEN LIBRARY OF
YIDDISH CHILDREN'S LITERATURE

STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
NO. 13036

MAYSELEKH IN FERZN

Der Nister

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS
413 256-4900 | YIDDISH@BIKHER.ORG
WWW.YIDDISHBOOKCENTER.ORG

MAJOR FUNDING FOR THE
STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
WAS PROVIDED BY:

Lloyd E. Cotsen Trust
Arie & Ida Crown Memorial
The Seymour Grubman Family
David and Barbara B. Hirschhorn Foundation
Max Palevsky
Robert Price
Righteous Persons Foundation
Leif D. Rosenblatt
Sarah and Ben Torchinsky
Harry and Jeanette Weinberg Foundation
AND MEMBERS AND FRIENDS OF THE
National Yiddish Book Center

The *goldene pave*, or golden peacock, is a traditional symbol of Yiddish creativity. The inspiration for our colophon comes from a design by the noted artist Yechiel Hadani of Jerusalem, Israel.

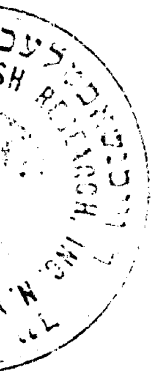
The National Yiddish Book Center respects the copyright and intellectual property rights in our books. To the best of our knowledge, this title is either in the public domain or it is an orphan work for which no current copyright holder can be identified.

If you hold an active copyright to this work – or if you know who does – please contact us by phone at 413-256-4900 x153, or by email at digitallibrary@bikher.org

דער נאמער

מעשה לעך אין פערז

דייטע פארברעכערטע אייפלאג

13/40/8.1

פארלאג

הונדסור-ליגע

עדרויקן פאריבאָסן.

בנוגען פֿין מאַרק כאַנאַל.

געדרוקט אין 1500 עקז.

וואַרשע, 1921.

BAJKI WIERSZEM DER NYSTERA. Wyd. „KULTUR-LiGE”. Warszawa

Druk. I. Hendlers, Warszawa, Długa 26.--Telefon 260-19

א מעשה מיט א בער.

כ'האָב א מעשה צו דערציילן,
ווי ס'אמאָל, אין יענע יאָרן,
ווינטער-צייטן האָלץ צו האַקן
אין א וואַלד א גוי געפאָרן.

אין א גרויסן, א געדיכטן,
מיט א פערד און מיט א שליטן,
האָט פון וועג דאָרט אָפגעקערט זיך
און געקומען אין א מיטן.

און גענומען, צוגעגאנגען
צו א בוים, צו א געזונטן,
און מיט האַק און זיך פארמאָסטן
צו זיין וואַרצל אים פון אונטן.

און א האַק געטאָן א רעכטן,
איינס און צוויי — דער גוי קאָן האַקן,
האָט דער בוים גענומען קרעכצן,
און די צווייגן זיינע קנאָקן.

שלאָגט דער גוי, און שפענער פאלן,
האַק אין קארב און העק אין קארבן,
האָט דערזען דער בוים — געקומען
איז זיין צייט איצט שוין צו שטארבן.

הָאָט ער לָאָנג זיך נישט געגעבן,
אָבער גוי הָאָט אים גענומען:
הָאָט אַ קראַך געטאָן אַ לעצטן
און אַ גסיסה-זיפּץ אַ שטומען.

און אַ פּאַל געטאָן אַ פּאַר,
הָאָט מיט שפיץ זיינעם געטראָפּן
אין אַ בער, וואָס איז געלעגן
און זיין ווינטער-שלאָף געשלאָפּן.

הָאָט זיך אויפגעכאַפּט דער בער דאָן
און פּון גרוב אַ קוק געגעבן,
הָאָט דערזען: דער גוי אַנטלאָפּן,
פּערד און שליטן ז'נאַר געבליבן.

הָאָט אַ לָאָז געטאָן דער בער זיך,
בוים און צווייגן אויסגעמיטן —
און געוואָלט אויף פּערד אַ שפרונג טאָן,
איז אַריין מיט פּוס אין שליטן —

אין אַ לָאָך און דאָרט פאַרהאַקט זיך,
ביי דעם שליטן-עק, ביים שטאַפּל,
הָאָט דאָס פּערד דערפילט סכּנה,
הָאָט דאָס פּערד געטאָן אַ צאַפּל,

און אַ ריס געטאָן פּון אָרט זיך,
זון גענומען הָאָט זיך טראָגן,
מיטן בער און מיטן שליטן
זיין דער וועלט אַריין זיך יאָגן.

דורך דעם וואַלד און צווישן ביימער,
און אויף וועגן און נישט-וועגן,
דורך אַ פּחד-בייטש געטריבן
אַלע אומגליקן אַנטקעגן: —

זאָל זיך טרעפן, וואָס ס'וועט טרעפן,
זאָל עס פאַלן, זיך צעשלאָגן
אין אַ גרוב, צי אין אַ גראָבן —
פּערד וועט לויפן, פּערד וועט יאָגן

ווייט און ווילד און פייל פון בויגן! ...
אַזוי לאַנג איז דאָס געלאָפן,
ביז דעם וואַלד האָט אויסגעמיטן,
זיך אויף פרייען פּעלד געטראָפן.

און דאָס פּעלד ליגט ווייט אין שנייען,
און-דאָס פּעלד איז טיף אין ווינטער,
און קיין סימן פון קיין ישוב —
נישט קיין גלאַק און נישט קיין צווינטער.

נאָר אויף איינעם אויף אַ בערגל,
צווישן ווייטן שניי, פאַרבלאָזן
נאָר געשטאַנען איז אַ צלם,
אַלט, געבויגן און פאַרלאָזן.

ווי עס שטייט אזא מין צלם,
ווינטער-צייט און אַ פאַרווייטער,
אָן אַ שומר און אָן שמירה,
און ווי ר'שטייט, אַזוי זיך שטייט ער.

איז דאָס פּערד דאָרט דורכגעלאָפּן,
האָט דער בער דערזען דעם אַלטן
יענעם צלם, האָט גערעכנט,
אַז ביי אים וועט זיך פאַרהאַלטן,

האָט ער אויסגעשטרעקט אַ לאַפּע
און אַ נעם געטאָן דעם צלם,
איז ער פּויל געווען פון אונטן,
איז ער מיטגעגאַן מיט עולם:

מיטן פּערד און מיטן שליטן
און מיט בער אַרומגענומען,
ווי שוין לאַנג אויף אים געוואָרט האָט
און אַצינד איז ער געקומען,

אים פון דאָרטן צו צונעמען
פון פאַרווייטקייט און פון שנייען,
ר'זאַל אין פעלד אַליין נישט בלייבן
און אין עלנד דאָרט ניט שטייען.

און פון דעמאָלט אָן, דערציילט מען,
שוין פון פּמה-פּמה יאָרן,
תמיד ווינטער אין די פעלדער
זעט מען בער מיט צלם פאָרן.

פּרעגן קינדער, ווילן וויסן:
„און דער גוי, וואו ז'הינגעקומען זי?
ענטפערט מען זיי — מיטן פּריילינג,
מיטן וואַסער איז פאַרשוואומען.

און א טייל אזוי גאר זאגן:
אז אין וואלד איז ער פארבליבן.
ווען ער האט א טינט און פעדער,
וואלט זיין לעבן דארט באשריבן.

א חורבה.

איינס און צוויי און דריי און פיר —
כ'ווייט א הויז, וואָס אָן א טיר,
אָן א פענסטער, אָן א דאַך,
נאָר באַדעקט מיט טובה-סכך.

ווער-זשע וואוינט אין יענעם הויז?
נישט קיין קאַץ און נישט קיין מויל,
נישט קיין נעסטל, נישט קיין גריל —
ז'איז באַשטענדיק דאָרטן שטיל.

ווער גיט אַכטונק דאָרט דערויף?
נישט קיין פויגל, נישט קיין עוף,
יין משוגענער, קיין הונט
אָרט קיין נאַכטלעגער געפינט.

אָך ווער ווייסט פון יענעם הויז?
יסט דערפון די פלעדערמויל,
יסט דערפון דער שד ביינאַכט,
א לאָדן צוגעמאַכט.

ז מען ווען ביינאַכט א שייך,
קט א מענטש אהין אריין,
פנט ער אָפּ מיט שרעק-געשריי:
דערזעט פאַרשוניען צוויי 6

זיצן רוחות צוויי פארקלערט
פאר א רעדל-שטרוי אויף דר'ערד,
און אין שטרוי א ליכטל ברענט,
און באשיינט די שטוב מיט ווענט;
שטוב מיט ווענט און רעדל-שטרוי,
זיצן רוחות דאָרט אזוי: —
איינער האַלט אַ קימפעט-קינד
און דער צווייטער דאָס צעבינדט,

וויקל-שנורן וויקלט אָפּ
און פון קצפל נעמט אַראָפּ,
ווייט דאָס טשיפיקל פאַררוקט
און אין פנימל דעם קוקט.

רוח קוקט לאַנג און שטיל זיך איין
ביי דעם ליכטל, ביי דער שיין,
דאָן צום צווייטן רוח זיך ווענדט,
דעם, וואָס קינד ביי אים אויף הענט.

קערט זיך, פּרעגט אים: „און אַצינד,
וואָס-זשע טוען מיר מיט קינד? —
צי מיר נעמען עס באַלד גלייך
און מיר טראָגן עס צום טייך,

דאָרט אויף בוידעם און אויף מיל,
אויף ביינאכט און שדים-שפּיל,
פלעדערמייז און קינד און קייט
אויף אַ שמחה און אַ פּרייד? ...

צי מיר טראָגן עס אוועק
ערגעץ ווייט און אין אַ העק,
אויף אַ פעלד, צי אין אַ וואַלד,
דאָרטן שטייט אַ שטיבל אַלס.

און אין שטיבל דאָרטן וואוינט
בער, דער מלך, איז געקרוינט
אויף ציגיינערס און אויף אונז
און אויף שוואַרצער שדים-קונץ? ...

צי מיר טראָגן עס אוועק
גאָר צוריק אויף יענעם וועג,
וואָס פון דאָרטן עס געבראַכט
האַבן היינטיקן ביינאַכט,

וואָס געגנבעט האָבן שטיל
מיט דער הייליך פון אונזער גריל,
ביי דער באַבע און ביי וואַך
און אַרויס מיט דעם דורך דאָך,

און אַצינד דורך קוימען דאָרט
ווייטער לייגן עס אויף אָרט,
נישט געהערט און נישט געזען,
גלייך, ווי גאַרנישט נישט געווען? ...

אַט אזוי אַ גאַנצע נאַכט
און אַ לאָדן צוגעמאַכט,
יי דעם ליכטל און וואָס ברענט,
זיט צעוויקלט קינד אויף הענט

זיצן שדים אין דער מיט,
וואָס צו טאָן און ווייסן ניט
אין דער שטוב און אָן דער טיר —
איינס און צוויי און דריי און פיר.

דאס קעצל.

כ'האָב אַליין געזען א קעצל
אין אַ וועג, ווי ס'איז געגאַנגען,
און אַ בינטל עפעס זאָכן
דעם אויף העלזל איז געהאַנגען.

פון רפואות, נישט רפואות,
סגולות, פלעשעלעך און מינים,
זעלבלעך, וואסערלעך געמישטע
גרוי און אש-קאָליר מיט גרינעם.

און געווען איז דאָס באַשעפטיקט
און מיט ערנסטעס פאַרנומען,
ווי געדאַרפט האָט ערגעץ נויטיק,
זעהר נויטיק אַנצוקומען.

בין איך נאָכגעגאַנגען קעצל
לאַנגע טעג און לאַנגע וואָכן,
ביז כ'בין מיד געוואָרן גייען,
ס'האַבן פיס מיר שוין געבראַכן.

האָב געזען, ווי איינמאָל קעצל
פון דעם וועג האָט אָפגעקערט זיך,
און צו דר'ערד זיך צוגעפויגן
און מיט אויער איינגעהערט זיך,

לאנג געהערט, געהערט מיט איינעם,
דאן האָט צוגעלייגט דעם צווייטן,
האָט צום אָרט, ווייזט אויס, געטראָפן,
האָט גענומען זיך דאן גרייטן.

איז פון אָרט דאָרט אָפגעגאנגען,
קאָפּ און פיסלעך אָנגעבויגן,
און דאָס פינטל מינים זאָכן
פון דעם האַלז אַראָפגעצויגן.

דאן איז ווידער צוגעגאנגען,
אָנגעקלאַפט מיט עק מיט שטיילן:
זאָל מען הערן און אַרויסגיין,
ס'איז אַזוי דעם קעצלט ווילן.

האָט די ערד זיך אויפגעעפנט
און אַרויסגעגאָן איז איינער
דאָ אַ דינער און אַ שטילער
מיט אַ זעקעלע מיט ביינער.

און געבליבן שטיין פאַר קעצל
ווי געוואָרט אויף דעמס באַפּוילן:
זאָל עס זאָגן, זאָל עס הייסן,
אַלץ, וואָס מעגליך, וועט עס פּוילן.

ווייל אַרויסגעשיקט פון דאָרטן
איז אַהער אויף וואָס מ'וועט דאָרפן, —
האָט דאָס קעצל דאן אין שטילקייט
פ'אים אַ קוק געטאָן אַ שאַרפן.

און געהייסן זיך אויפבינדן
יענץ זיין זעקעלע מיט ביינער,
און ארומגעקוקט ארום זיך,
צי ז'נישטאָ אַרום דאָרט קיינער.

דאן אין צוגעגאן, גענומען
א קליין פלעשל פון די זאכן,
און גענומען עט צעבויטען
א רעצעפטל דערפון מאכן.

און געבויטעט מיט געניטקייט,
און אפטייקעריש באטראכט עס,
האָט דאן אָפגעשטעקט ס'פארשטעקל —
שוין א פארטיקס, א געמאכטעס.

האָט גענומען און פאמעליך
עס אויף ביינער אַנצוגיסן,
האָט מען באַלד געזען אין ביינער
האָט גענומען עפעס פליסן,

און צו אומגיין און צו ווערן,
און מיט הייטלעך זיך באדעקן,
און מיט לייבער, און מיט לעבן
און מיט ראָזע לעבנס פלעקן.

הון גערירט זיך, און געוואָרן
הון נישט אויפגעהערט צי ווערן,
הון די ביינער האָבן קעפלעך
הון אויך אייגעלעך אין שטערן.

און שוין הענטשעלעך און פיסלעך,
אלע אברים און גלידער,
און די ביינער באלד פון טויטע
שטייען אויף און לעבן ווידער.

זיינען אויפגעשטאנען מענטשלעך,
יונג און פריש און ניי-געבוירן,
און ארומגערינגלט קעצל
און אזוי אין ראָד באַשוואירן:

„אויב זיי אויפגעבראַכט פון טויטע
און אויפסניי געבראַכט צום לעבן,
זאָל עס זען זיי אויך פאַרזאָרגן
און זיי געבן אויך צום לעבן.“

„וואָס מע דאַרף פון עסן, טרינקען,
און אויך קליידער אויף זיך קליידן,
אלע וואוילטאָגס, פאַרגעניגן,
וואָס אַ מויל נאָר קאָן אויסריידן.“

„און דאָס קעצל איז מחויב,
זאָל-זשע וויסן און געדענקען —
טאַמער ניט, דאָן זאָגן מענטשלעך,
„וועלן ס'אייביק איר ניט שענקען.“

„און זי יאָגן, ביי איר מאָנען,
„אויך ביי איר און אירע קינדער,
„און נאָך טויט ביי איר אפילו
„פון די הענט פון אירע שינדער...“

הָאָט דאָס אויסגעהערט דאָס קעצל
און דאָס אלץ אויף זיך גענומען,
ווייל דערויף איז עס געגאנגען,
און מיט דעם איז עס געקומען.

איז ארויסגעגאן פון רעדל
און אויף דר'ערד אן אָרט געמאכט זיך
און אויילינקע געזעסן,
נאָך אַ וויילינקע באַטראַכט זיך.

און דערנאָך אוועקגעגאנגען,
גראָז און בלעטלעך אָנגעקלויבן,
וואו אַ ריטל, וואו אַ דריטל
הָאָט פון דר'ערד עס אויפגעהויבן.

און אוועקגעזעצט אויף דר'ערד זיך,
און אזוי פון דאָרט באַנייט זיי
פון די קעפלעך ביז די פיסלעך,
אָנגעמאַסטן, ווי עס גייט זיי!

און אז קליידער הָאָט פאַרענדיקט,
אז פאַרענדיקט הָאָט דאָס נייען,
הָאָט פון ריטלעך דאָרט גענומען
עפעס ריטל-שטריקלעך דרייען.

און פון שטריקלעך פלעכטן נעצן,
נעצן מענטשלעך אָפגעגעבן:
אָט פון דעם, איר קליינע מענטשלעך,
וועט איר האָבן אויף צו לעבן.

ווייל אזוי האָט קאַץ, די גרויסע,
מיך צו אייך געשיקט דאָ זאָגן:
„אויב איר ווילט אויף וועלט זיך שפייזן,
זאָלט איר אָט די נעצן טראָגן.

„אין לבנה-נעכט אין שיינע,
„מענטשן פאָרן דאָן שפאַצירן,
„דאָן זאָלט אויסשפרייטן די נעצן,
„זיי אריינכאַפן און פירן,

„און זיי נעמען, און זיי ברענגען
„אין דעם שלאָס פון באַרג פון הויכן,
„דאָרט, וואו ס'רוט אַ ווייסער היפל
„און עס רויכערן זיך רויכן —

„דאָרטן וואוינט אונז קאַץ מיט קאָטער
„אין אַ פוסטן שלאָס פאַרמאַכטן
„און פאַרריגלטן אויף ריגלען
„און זיי וואויען אין ביינאַכטן.

„און זיי וואוינען און זיי וואויען:
„ז'האַבן לאַפקעלעך פאַרשטאַכן,
„און געטאָן שוין אלץ אויף וועלט איז,
„אלע שפּרוכן אָפגעשפּראַכן.

„און געהאַלפן האָט זיי גאַרנישט,
„נאָר אַ מענטשן דאַרף מען ברענגען,
„ר'זאָל זיי לאַפקעלעך אויסשטעכן
„און אויף שנירעלעך אויפהענגען.

וועט די קאץ אייך דאן באַלוינען,
אַל' באַגערן וועט אייך גיבן,
נישט וואָס איין מויל קאָן אויסרעדן,
נאָר וואָס ס'קאָנען מיילער זיבן...

דאָס האָט אָפּגעזאָגט זיך קעצל,
דאן זיך ווייטער אָנגעבויגן
און דאָס בינטל אירע זאָכן
אויפן העלזל אָנגעצויגן.

און געזעגנט זיך מיט אַלע
און אין וועג האָט זיך פאַרנומען,
אויף אַן אַנדערס אַ שליחות,
ערגעץ אַנדערש אָנצוקומען.

ווינטער.

גיי איך, אלטער, אויף דער וועלט
מיט מיין ניסן-שטעקן,
וואו א וואלד און וואו א פעלד
פייגל-נעסט צו וועקן.

נעסט און פייגל, וויסן זייט:
ווינטער דארף באלד קומען,
און אין ווייטן צפון-זייט
ווינט און שניי שוין ברומען:

און איך, אלטער, טו באלד אן
ווינטער-פעלץ און גארטל,
און אין ווייטע שטעט שרייב אן
קינדערלעך א קארטל:

קינדער, קינדער, וויסן זייט:
וואסערן שוין פירן
און אין שפעטער אָוונט-צייט
קאלטע שמועסן פירן.

שמועסן וואסערן ביינאכט
פונם טייך און קוואלן:
זומער-מלאכל פארשמאכט
איז אויף וועג געפאלן.

אויפן פעלד, וואָס איז פארלאָזט,
עלנד, אָפגעשניטן —
מיט די אויגעלעך פארגלאָצט
ליגט עס אין אַ מיטן.

אָן שוין פח און אָן מאַכט,
איז אזוי געפאלן,
אין אָן אָונט, אַ פארנאַכט
פיי די לעצטע שטראָלן.

האַט די זון דאָן קאַלט און רויט
אינם נאַכט-פאַרגיין
וומער-מלאַכל אין גויט
און אין אַנגסט דערווען.

מיטן קעפל צו אַ שטיין
אַנגעשפאַרט אין קאַלטן,
זון דאָס פנימל-געוויין
האַט אין אים באַהאַלטן.

זון אזוי, אזוי וועט לאַנג
וויפן פעלד אין מיטן
יגן מלאַכל, וואָס קראַנק,
יז דער שניי וועט שיטן.

שיטן, שיטן און פאַרשיט
עלדער וועלן ווערן,
זען וועט עס קיינער ניט,
יינער וועט עס הערן.

נאָר די שטרעקעס ווייטע-ווייס,
זיי נאָר וועלן וויסן,
אויך די וואַסער אונטער אייז,
שטילערהייט וואָס פליסן.

און דערציילן וועלן זיי,
שטיל זיך איבערגיבן,
אַז דאָס מלאכל אין שניי
איז אויף פעלד פארבליבן.

וואַסער-שטיל און וואַסער-טייך,
איינער וועט דעם צווייטן,
אויפן גאַנצן קעניגרייך
מעשהלע פארשפרייטן.

און דערנאָכדעם, אַז צעגיין
שנייען וועלן דאַרפן:
פאָרן גויים אויף פאַרזיין,
אַקער-מעסערס שאַרפן.

צו דעם שמיד און דורכן פעלד
מיט די פערד אין וועגן,
ערב-פּרילינג אויף דער וועלט
קומט מען זיך אַנטקעגן,

שטעלט מען אָפּ זיך און מע שמועסט
וועגן זיבן זאַכן:
„וואָס טוט דאָרף, און, דו, וואָס טוט,
און וואָס קרובים מאַכן“...

דעמאָלט וועלן גויים צוויי
קומען זיך אנטקעגן,
אלטע גוט באַקאנטע זיי,
פריינטליך זיך צעפרעגן.

און דערנאָכדעם, און דערזען
אין דעם שניי דאָרט ליגן
וועלן מלאכל ביי שטיין
ווינטעריק אַנטשוויגן.

וועלן נעמען גויים דאָן
אויף די הענט עס טראָגן,
און, געהיט, מיט שטילע שפאָן
לייגן עס אין וואָגן.

און עס ברענגען נישט גערעדט
אין אַ דאָרף צו פירן,
אין אַ שטוב און אויף אַ בעט
דאָס מיט וויירייך שמירן.

שמירן, שמירן, שטיל און לאַנג,
וועט מען דאָן דערזעען:
ביי דעם מלאכל, וואָס קראַנק,
פליגעלעך שוין ווייען.

ווייען, פאָכן, וואַכן אויף
פונם ווינטער-דרימל,
זוי געקערעוועט אַרויף
מלאכל צום הימל.

און אין אויגעלעך א שפאלט
שוין צום זרויסן קוקן, —
וועלן גויים דעמאלט באַלד
אויף צוריק זיך רוקן.

און זיך שטעלן ווייט פון בעט,
און א וואַרע מאַכן,
נישט געזאָגט און נישט גערעדט,
נאָר די טיר אויפמאַכן.

וועט דאָס מלאַכל אַראָפּ,
ביז דער שוועל וועט גיין,
און מיט פליגעלעך ביי קאָפּ
דאָרט אַ וויילע שטיין.

און דערנאָכדעם מיט-אַמאָל
וועט אַ הויב זיך גיבן:
ווינטער, טייכן, בערג און טאָל
אונטער דעם געבליבן.

און אליין אוועק, אוועק —
הימל, הויך און העכער,
איבער לאַנד און איבער וועג,
איבער טייך און טעכער.

איבער וואַלד און איבער פעלד,
אומעטום צעטראָגן
אין דער גרויסער גאָר-דער-וועלט
מזל-טוב צו זאָגן.

מזל-טוב און מזל-טוב!
און אלע זאָלן וויסן,
פארן זומער-לעב גייט אויף,
בענטשט מען חודש ניסן.

אַט אזוי, אזוי שרייב אָן
קינדער אין דעם קאַרטל
איך, דער אלטער, אָנגעטאָן
ווינטער-פעלץ און גאַרטל.

דאס ציגעלע.

פאָרט דאָס ווייסע ציגעלע
אויף ווייטער וועלט אַרויס,
פאלט ביי דעם אין מיטן וועג,
הוצאות פאלט דעם אויס.

לאַזט זיך עס צופוס אוועק
מיט וועג זיך און ביי זייט,
גייט זיך עס פאַמעליכן, —
דאָס ציגעלע האָט צייט.

הענגט ביי דעם אַ טאַרבעלע
מיט ברויטעלע און זאַלץ,
און אויף האַלז אַ שנירע־ע,
אַ קוויטעלע אויף האַלז;

וואָס גענומען ציגעלע
האַט אויף ווייטן וועג
אין אַ ווייט שליחותל,
אויף יאָרן און אויף טעג.

אויף די ווייטע וועגן דאָרט
און אויף באַרג און טאַל
צו אַ שמאַלן סטעשקעלע
אַ סטעשקעלע, וואָס שמאַל.

איז געגאנגען ציגעלע,
געקומען איז צו גיין,
פיז צו יענעם ערטעלע, —
געבליבן איז עס שטיין.

האָט גענומען היטן זיך
פאַר אויגן און פאַר לייט
און אַרומצוקוקן זיך
מיט קערפערל און זייט.

און אזוי זיך אָפּגערוקט:
ריק-צוריק פון שליאַך,
און אהין אוועקגעגאָן
נאָך אירער און נאָך זאך.

איז אויף שמאַלן סטעשקעלע,
אויף זאַמדיקן געגאַן,
אין אַ שטילן וועלדעלע
געקומען איז עס דאָן.

אין באַהאַלטנס שטילן דאָרט
מיט ביימעלעך, וואָס קליין,
האָט געטראָפּן וועלדעלע
אין שטילקייט דאָרטן שטיין.

האָט געלאָזט זיך ציגעלע
אין וועלדל און אין רו,
און דערזען אַ פּאַלאַצל,
האָט גענענט דערצו.

איז ארויף אויף טרעפעלעך
צו טיר, וואָס צוגעמאַכט,
האַט איר קול דאָס ווידערקול -
אין פאַלאַץ אויסגעלאַכט.

האַט געקלונגען פוסטקייט דאָרט
מיט פאַלאַין און מיט שלאָס,
און מיט וואַלד און וועלדעלע,
מיט ביימעלעך און גראָז.

נעמט דאָס ציגל קלאַפן דאָרט
מיט הערנערל אין קאָפּ,
און געוואַרט, אַראָפּגעקוקט
מיט אויגן און אַראָפּ.

האַט די טיר געעפנט זיך
אין שטילן, און אויף איר
האַט אַ מענטש באַוויון זיך
אויף שוועל זיך און אויף טיר.

פרעגט דער מענטש ביי ציגעלע:
דאָס ציגעלע וואָס דאַרף?
און באַקוקט אַ שטרענגער זי
און דינעריש און שאַרף.

קוקט צראָפּ דאָס ציגעלע
און ענטפערט גאַרניט נישט,
און דעם קאָפּ אַראָפּגעלאָזט,
און טרויעריק צעמישט.

שטייט דער מענטש, דערמאָנט ער זיך:
געוויס אהער געשיקט,
האַט ער זיך אַראָפּגעלאָזט
און פאַר ציג געבוקט.

און גענומען ציגעלע
ביי העלזל, און ביי האַלז
אַז געווען אַ קוויטעלע, —
און ער ווייסט שוין אַלץ...

און גענומען ציגעלע
ביי הערנערל ביי איר
און בכבוד אָפּגעפירט
צו איינגאַנג און צו טיר.

האַט באַגענט ציגעלע
אין ערשטן צימער באַלד
אַ יונגע בעל-הביתטינקע
פון שטילן שלאָס אין וואַלד.

אַ יונגע פרוי, אַ מאַמעלע,
אַ מאַמעלע פון קינד,
וואָס איר מאַן דער מלך איז
אויף וועלדעלע און ווינט.

האַט צו ציג אַזוי געזאָגט:
„אוי, ציגעלע, דו מיין,
געבענטשט זאָל זיין דיין אָנקומען
אין פאַלאַצל אַריין.“

„איך האָב געהערט, דו גייסט אַרום
און וואַנדערסט אום אויף וועלט,
און ווייסט פון אַלע קרייטעכצער
און גראָזן פון דעם פעלד.

„געווען ביזט אויך ביי שפרעכערינס,
ביי פשוף-מאכער גרויס,
און אַלע שפרוכן זאַמלסטו
און לערנסט זיי זיך אויס.

„האַטט שמירהלעך, קמיעלעך
און שפרוכן פון גוט-אויג
פאַר קינדערלעך, פאַר עלטערע,
פאַר יעדערן, וואָס טויג —

„דו ווייסט פון אַלץ, געהערט פון אַלץ
און אַלעס, וואו מע קריגט,
האָב איך נאָך דיר אַ ווינטעלע,
אַ ווינטעלע געשיקט.

„איך האָב אַ פיצל קינדעלע
געבוירן צו מיין מאַן,
און גרויס איז דאָס אַ פינגערהוט,
אַ ברויזעלע, אַ שפּאַן.

„מאכט עס פון געבוירן אָן
קיין אויגעלע נישט צו,
און עס נעמט קיין שלאָף עס ניט,
ווייסט נישט פון קיין רו.

האַב דערום געשיקט נאָך דיר, —
אַ ציגעלע, דו מיין,
געבענטשט זאָל זיין דיין אַנקומען,
דיין אַנקומען זאָל זיין!

האַט דאָס ציגל אויסגעוואַרט
אַזוי און שטיל געהערט,
און דערנאָך צו יונגער פרוי,
צו מוטער זיך געקערט.

האַט געהייסן ברענגען זיך
און פירן זיך צום וויג,
און אליין צו לאָזן זיי —
ברויזעלע מיט ציג.

האַט מען זי אוועקגעפירט
אין צימער און געבראַכט,
און אליין ארויסגעגאָן
און די טיר פאַרמאַכט.

איז געקומען ציגעלע,
צום וויגל צוגעגאָן,
און פאַר קליינעם ברויזעלע
שטיל געשטעלט זיך דאָן.

און גענומען שפרעכן דאָן
און, שפרעכנדיק, געקוקט,
ווי דאָס קינד אַ הענטעלע,
אַ הענטעלע דאָרט רוקט.

נעמט ארויס פון קאלדרעלע,
צו ציגעלע שטרעקט אויט
און אזוי פאמעליכן —
אינגאנצן שוין ארויס.

לייגט זיך אויף דעם ציגעלעס
אויף הערנערל אויף קליינס,
נעמט אזוי פארמאכן זיך
אן אויגעלע שוין איינס.

שפרעכט זיך ווייטער ציגעלע —
א הענטעלע א צווייטס
צו דעם צווייטן הערנערל,
פון ציגל אָנגעגרייטס.

האלט שוין ברויזל הערנערלעך,
די הענטעלעך אויף זיי,
איז ביי ברויזל צוגעמאכט
די אויגעלעך שוין צוויי.

שלאָכט זיין שלאָפט און כראָפעט שוין,
די אויגעלעך שוין צו,
און אזוי וועט שלאָפן לאַנג
אין פאלאצל, אין רו.

וואָס-זשע טוט דאָ ציגעלע
מיט הערנערלעך אַצינד,
אז זי האָט פארשפראַכן זיי
מיט הענטעלעך פון קינד?

האָט געגעבן ציגעלע
מיט קעפעלע אַ דריי,
האָט געלאָזט די הערנערלעך,
פיי ברויזעלע האָט זיי.

איז אַרויס פון צימערל
אָן הערנערלעך און הויל,
און עס שלאָפט דאָס ברויזעלע
שוין גוט און שטיל און וואויל.

שלאָפט און שלאָפט און כראָפעט שוין,
דאָס מעשהלע איז אויס, —
איז פון ברויזל ציגעלע
אָן הערנערלעך אַרויס.

דאס הינטל.

איך קאן איצט נישט דערציילן אייך,
איך קאן אייך איצט נאָר זאָגן:
אַ הינטל האָט אַ פלױעלע
אין פעל אַ מאָל געטראָגן.

דאָס פלױעלע דעם הינטעלע
דערקוטשעט האָט, געביסן;
דאָס הינטל האָט דאָס פעלעכל, די
הויט אויף זיך צעריסן.

צעריסן — און אוועקגעלאָזט
פון הויף זיך איבער הויפן,
דעם הינט-שלעגער דאָס פעלעכל,
די פעל פון זיך פאַרקויפן.

האָט הינט-שלעגער געקויפט די פעל
פאַר הינטישע צוויי גילן,
פאַר שטעקנס און פאַר בילעוועס,
אויף וואָיען און אויף בילן.

איז הינטעלע אַרויס אָן פעל,
אָן הויט און אָפגעשונדן,
וואונד-פליישיקייט אַרויסגעזען,
פול בלוטיק-הוילע וואונדן.

ארויס ... אוועק ... און גיך, און גיך,
און לאנג אזוי געלאָפן,
געקומען איז אין יאָטקע אַריין,
צו יאָטקע-הינט געטראָפן.

גענומען האָבן יאָטקע-הינט
דאָס הינטל דאָן באַשמעקן,
און פון דעמס הוילדן-וואונדיקייט
די וואונדן אָפצולעקן.

געלעקט, געשמעקט און יעדערער
פאָרגרינגערט האָט אַ ביסל,
ווער מערער און ווער ווייניקער,
ווער קעפל און ווער פיסל.

אַ טראָפן נאָך אַ טראָפעלע,
גיב-לעקל נאָך אַ לעקל;
דאָן זיינען הינט באַפאלן דאָס
פון קעפל ביון עקל.

און האָבן דאָס באַלאַגערט שוין
און ענג אַרומגענומען,
און יעדער האָט שוין געענטער
געוואָלט צו דעם צוקומען.

צו קעפל ווער, צו זייטלעך,
צו בייכל ווער, צו ריפן, —
גענומען האָבן הינט זיך דאָן
צום הינטעלע זיך שטופן.

צו שטויסן זיך, צו שטופן זיך,
צו שלאָגן און צו רייסן,
און איין הונט פון דעם אנדערן
דאן שטיקער פעל צו בייסן.

אין גיכעניש, אין איילעניש,
און כאפנדיק זיך כאפן,
א ביסן אויך פון הינטעלע
אין גרויס-געדראַנג דערטאָפן.

דערטאָפן און א וועק מיט ביס,
און ערגעץ זיך פארקלייבן,
נ'אווניקעלע באַהאַלטן זיך
אַליין מיט זיך נאָר בלייבן.

און שטיל, און שטיל, און לאַנג אזוי,
און הינטיש זיך פאַרגעסן; —
האַבן הינט אזוי דאָס הינטעלע
אינגאַנצן אויפגעגעסן ...

דאן קומט צוגיין דער הינט-שלעגער,
איז הינט-שלעגער געקומען,
א פייקל מיט צוויי שטעקעלעך
פון דר'היים האָט מיטגענומען.

דאָס פייקעלע אויף האַלז ביי אים,
אויף שטריקל איז געהאַנגען,
געאַנגען איז אין יאָטקע אַריין,
אין יאָטקע אזוי געאַנגען.

געקומען און זיך אָפגעשטעלט
אויף יאטקע-פלאץ, אויף מיטן,
מיט שטעקעלעך פיל שרויטעלעך
גענומען האָט דאָן שיטן.

צו שיטן, און אויף פייקעלע
צו פויקן און צו פייקלען,
און קלעפעלעך, ווי קייקעלעך,
געמאכט אויף דעם זיך-קייקלען.

און לאַנג, און לאַנג געפויקט צווי,
און הינט האָט איינגעלאָדן,
דעם הינטלס אלע ברידער-הינט,
חברים, קאמעראַדן.

געפויקט, געפויקט, גערופן זיי,
און זאָלן הינט דערהערן: —
ער האָט עפעס, ער וויל עפעס
פון הינטל זיי אויפקלערן.

ער האָט פון פעל פון הינטעלע
דאָס פייקעלע געמאכט זיך, —
ער האָט דעם ערשטן פויק געטאָן,
האָט פייקעלע צעלאַכט זיך.

צעלאַכט, און אים געוואונטשעוועט:
נו ג'זונט זאָל ער דאָס טראַגן,
אַר גייען זאָל און אויפקלערן,
וון ברידער-הינט זאָל זאָגן: —

איר, ברידער-הינט, איר, יאטקע-הינט,
וואָס הינטל האָט צעריטן,
דאָס הינטל גריסט אייך אלעמען,
אייך אלעמען לאָזט גריסן.

אייך אלעמען, וואָס איר זייט דאָ
פאַר מיר צונויפגעקליבן,
אַ קליינינקע צואהלע
דאָס הינטל האָט געשריבן.

עס שרייבט זיך אין צואהלע,
דאָס הינטל לאָזט אייך וויסן:
דאָס פלויעלע האָט, אמת, דעם
אין פעלעכל געביסן, —

דאָך הינט זיינען קיין ברידער נישט,
נאָר הינט, ווי איר, אזוינע,
אויך אייגן-פעל ז'קיין מסחר נישט,
און הינט-שלעגער — קיין קונה.

א מעשה מיט א האז.

האזל, האזל, גיי ארויס,
כ'ועל זיך מיט דיר טיילן,
וואס די קינדער וועגן דיר
טוען זיך דערציילן:

אז צו איינמאל א ביינאכט,
האט מיט דיר געטראָפן,
טאטע-מאמע נישט געפרעגט
ביסט פון וואלד אנטלאָפן.

גיך און גיך און שטילערהייט
ביסט אין פעלד געקומען,
האט דיך פלוצים אויפן וועג
דאָרט א רוח פארנומען.

און גענומען האט דיך דאן
לאנג און לאנג צו פירן,
און אין מיטן, אינם וועג
פנים דיר צו שמירן

מיט א שמירעכץ, מיט א בארש
און מיט מינים זאכן,
ווי א רוח, און ווי ער קאָן,
חוזט פון דיר מאַכן.

און דערנאָכדעם דיך געבראַכט
שטיל האָט אין אַ גאַרטן,
צווישן היפּטלעך, צווישן קרויט,
און געלאָזט דיך דאָרטן.

אין די בלעטער, וואָס געדיכט,
ביטט געבליבן שטיין,
האָט זיך לאַנג אַרומגעקוקט
און דערנאָך דערזען: —

אין די בלעטער פון דעם קרויט
צווישן קעפלעך אַלע
אַ קליין קעפעלע אַ שיינס, —
האַזעלען אַ כלה.

ביסטו צוגעגאַן צו דעם
און דערביי געשטעלט זיך,
האַט איר ביידע זיך דערזען,
ביידע, אַז געפעלט זיך.

האַזל־קעפל, קעפל־קרויט —
זיינט איר זיך געפעלן,
האַט איר ביידע אָפּגערעדט
באַלד אַ חופּה שטעלן.

און דערנאָכדעם און געגאַן
קרובים אַנצוזאָגן, —
האַט די כלה דאָן אַליין
זיך דעם שלעפּ געטראָגן.

זיינען קרובים איינגעגאן,
און דערויף באשטאנען,
האָבן באַלד אַרויסגעשיקט
סאַרווערס, פיש און פאַנען.

פיש און פלייש און וואָס מע דאַרף
אַלע מינים סאַרטן,
מלכות-ברויט און ברויטעלען,
לעקעכער און טאַרטן.

אַלץ צו סעודה צוגעגוייט —
פלי-זמר אויף צו שפילן,
חתן-כלה זאָלן גוט,
ליב און וואויל זיך פילן.

און אַ שמש האָט געבראַכט
חופה מיט פיר שטאַנגען,
האָט מען חתונה געשפילט,
איז די נאַכט פאַרגאַנגען.

און אויף מאָרגן אינדערפרי
האָבן חתן-כלה
זיך געזעגנט מיט דעם קרויט
און מיט קעפלעך אַלע.

און אליין אוועקגעגאן,
לעקעך מיטגענומען,
און צו עלטערן אין וואַלד
שטיל אַריינגעקומען.

און אזוי זיך פאָרגעשטעלט,
און אזוי געשטאַנען,
האַבן עלטערן געקוקט
און זיי ניט פאַרשטאַנען.

און דערנאָכדעם, אַז דערקענט
האַבן זון דעם פיינעם,
און די מעשה זיך דערוואוסט
מיט אַנטלויפן זיינעם,

האַבן באַלד אים צוגעגרייט
האַזן-פסק אַ רעכטן,
פאַר אַנטלויפן און פאַר נאַכט
און פאַר גאַנצן נעכטן.

זיינען באַלד אַזועקגעגאַן
און גערופן אַלע
קרובים-האַזן פונם וואַלד
צו די חתן-כלה.

און גענומען האַבן שטיל
ריטלעך אָנגעריסן,
און דעם חתנדל, דעם האַז,
פיין אַריינגעשמיסן.

און די כלה האַט געקוקט
און געטאַן זיך שעמען,
און צו וויינען נישט געהאַט,
קלאַגן זיך פאַר וועמען ...

און פון דעמאָלט, און פון דאָרט,
און אויף אלע יאָרן —
האַזל-קעפל, קעפל-קרויט
זיינען נישט קיין פאָרן.

שרעטעלעך.

איז אין אלטע צייטן,
איז אמאל געוועזן
שרעטעלעך אין הייזער,
רוחלעך, שאלעמויזן.

האָבן זיי געטראָגן
אויף די קעפלעך קליינע
קאָפּעליושלעך-מיצלעך,
מיצעלעך אזוינע.

זיינען רייך געוועזן
קליינע די פאַרשוינען,
האָבן אויסגעקליבן
אונטער דר'ערד צו וואוינען.

פלעגן זיי זיך האַלטן
אונטער דר'ערד אין שטיבער,
אין די מייזגלעכער,
אין די שטשורעס-גריבער.

האָבן דאָרט געהאַלטן
קריגעלעך מיט פענדלעך
און אזוינע טעפעלעך
אָנגעשיט מיט רענדלעך.

און מיט גאלד און זילבער
און מיט גוטע שטיינער,
און פון דער באהעלטעניש
ניט געוואוסט האָט קיינער.

פלעגט זיך אמאָל מאַכן
אין די שטיל-ביינאכטן,
פלעגט מען דאָן דערזען
א שרעטעלע פארטראַכטן.

ס'פלעגט פון דר'ערד אַרויסגיין,
שטיל אין שטוב שפאצירן, —
פלעגט מען עס פאַרנארן,
פלעגט מען עס פאַרפירן.

ווער ס'איז קלוג געוועזן,
האָט געלאָזט עס גייען,
איבער שטוב שפאצירן,
איבער שטוב זיך דרייען,

און אליין גענומען
איז דער שטיל צו קוקן,
און אזוי פאמעליך
שטיל צו דעם זיך רוקן.

און דערנאָך — און פלוצים...
זיך אַ וואָרף געגעבן,
איז אין האַנט ביי יענעם
טאפעליש געבליבן.

האָט גענומען רוחל
וויינען דאָן און קלאָגן,
און פאַר יענעם מענטשן
קריגעלעך צו טראָגן: —

די מיט אלעם גוטן
און מיט גאָלד און רענדלעך,
און די אלע טעפּלעך,
קריגעלעך מיט פענדלעך —

און פאַר מענטש געשטעלט זיך
קלאָגן זיך און בעטן,
צו די פיס אים פאלן
און נישט אָפּצוטערעטן.

האָט דער מענטש אים דעמאָלט
קאָפעליוש געגעבן
און איז רייך געבליבן
אויפן גאנצן לעבן.

אָט אזוי דערציילט מען
איז אמאָל געוועזן —
שרעטעלעך אין הייזער,
רוחלעך, שאַלעמויוז.

מיוזעלע-מייזעלע.

אין א פעלדל, צי אין א וועלדל,
שטייט אויף הינערפיס א הייזל,
האָט גשוואוינט אמאָל, דערציילט מען,
דאָרט א קעצל מיט א מייזל.

האָט געליבט די קאץ דאָס מייזל
און פון אַרבל פלעגט עס שפייזן,
האָט געקליידט עס און געשיכט עס
קליינע שיכעלעך פון אייזן.

איז געגאן מיט דעם אויף שמחות
און אויף התונות און ברייתן,
אזוי לאנג מיט דעם געשלעפט זיך,
ביז ס'האָט שיכעלעך צעריסן.

זיצט שוין מייזל אויפן אויוון ...
איז די קאץ אוועק מיט קאָטער
אויף א שפרוך זיך אויסצולערנען
ביי דעם שפרעכער, ביי דעם טאָטער

פאַר דעם מייזל אויף צו לעבן,
עס זאָל קאָנען זיך פאַרדינען,
ביזן מויל אריין זאָל האָבן,
איבער בערדל זאָל דעם רינען.

האָט זיי אויסגעלערנט טאָטער,
האָט זיי „בריוולעך“ מיטגעגיבן,
וואָס אויף טאָטערש און אויף טערקיש
איז אין זיי געווען געשריבן.

און זיי אָנגעזאָגט, געלערנט,
וואָס צו טאָן מיט זיי זאָל מיזל,
און פון דעמאָלט, און מע ווייסט שוין,
זואוינט א שפרעכער אין דעם הייזל.

קומען קינדערלעך מיט ציינדלעך
אויף א האָר, ווען זיי שוין הענגען,
קים וואָס האַלטן זיך און שאַקלען
אין צום אייוועלע זיי ברענגען.

אין זיי שט'לעך זיך אַנידער
אוי די אייגעלעך זיי הויבן,
און די הענטעלעך פאַרלייגן
און זיי זאָגן שטיל מיט גלויבן:

„מיזל-מיזל, גרויסער שפרעכער ...
ציינדל-ציינדל מיר דיר וואָרפן
און מיר בעטן דיך אָן אַנדערס
אונז אָן אייזערנס צו שאַרפן,

אונז אָן אייזערנס צו געבן: —
מיר דיר — ביין, און דו אונז — אייזן,
און דערפאַר דיין גאַנצן לעבן
נעמען אונטער דיך צו שפייזן.

זיך מיט זייגערלעך, מיט ווייזערס,
און מיט טעלערלעך פון הימל,
און מיט גאנצע קרענץ פון שאַלעכץ,
און מיט קעלער-דומף און שימל.

זעק מיט באַרשט און פעק מיט שמות,
און פון פויגל-מילך קאַטלעטן,
און מיט מאַרק-טעג און ירידים
און מיט סקריפ פון טיר און בעטן.

אַלץ, וואָס ס'מויל גאַר קאַן אויסריידן,
און אז געלט וועט אונז נישט בלייבן,
נעמען מיר זיך אַלע פורים
גיין נדבות פאַר דיר קלייבן.

אַלע יאָר און ביז דיין עלטער,
און, אז צייו וועט דיר ניט סטייען,
זאָגן צו מיר, אַלע קינדער,
דיר דאַן לעמעשקע צו קייען.

דער שניי-באָק.

האַבן קינדער ווינטער-צייט
אַמאָל, אין אַ פאַרנאַכט,
פון הויפּנס שניי און באַנקעלעך
אַ באַק פון שניי געמאַכט.

אַ גרויסן, אומגעלומפּערטן,
אַ גולם-מענטש פון שניי,
ביים ברעג פון טייך פאַרפרוירענעם
געמאַכט אים האַבן זיי.

און אַנגעשפּילט און אַנגעפּרירט
אויף קעלט זיך און אויף פּראַסט,
אויף נאַכט און זיך אַהיים געגאַן
און באַק אַליין געלאָזט.

איז לבנה אַרויסגעגאַן
אין יענעם אויפדערנאַכט,
האַט געטראַפּן גולם שטיין
איבער טייך פאַרטראַכט.

שטיל און גלייך און נישט גערירט
געזען האָט: אויף זיין קאַפּ
אַ שוואַרצע און אַ שווייגנדע
געשטאַנען איז אַ ראַב.

געשטאנען און מיט קעפעלע
דעם מענטש אין קאפ ג. פיקט,
פון אלטער באַבע-שפרעכערין
אויף שפרוך צו אים געשיקט.

געשפראַכן האָט זי לאַנג צווי,
דערנאָך איז זי אוועק
אויף בוידים דאָרט פון אלטער מיל
פון יענער זייט אויף ברעג...

איז דער מענטש אראָפגעגאָן
פון אָרט און פון זיין שטיין,
און פון ברעג אין שטאָט אַריין
גענומען האָט ער גיין.

ווי עס גייט אַ גולם זיך —
פאמעליך, טריט ביי טריט,
האָט דערגרייכט די מיט פון שטאָט,
געשטעלט זיך אין דער מיט.

האָט לבנה אים באַשיינט,
באלויכטן אין זיין שטיין
און פון דאָן פארשפראַכן אים
אויף נאכט אַרומצוגיין.

איז געווען פון דעמאָלט אָן,
אַלע נאכט, ווען קלויסטער-גלאַק
שלאָגט אויס צוועלף, האַלבע נאכט שוין
גייט אַרויס דער גולם-באַק.

גייט ארויס דאן און שפאצירט זיך
שטיל און גולמיש און שטום
און פון שנייען-באָקן טראַכט זיך
ערגעץ דרייען זיך אַרום.

אין דער שטאָט און אין די גאַסן,
אין דער נאַכט און אין דער קעלט
אויף אינאיינעם דאָ אַ טראַכט טאָן
פונם ווינטער אין דער וועלט.

און אזוי אַ גאַנצן ווינטער,
און אזוי דאן נאַכט אויף נאַכט,
האַט דער גולם-מענטש שפאצירט זיך
און פון גולמל געטראַכט.

ביים טייך פרת... ..

ביים טייך פרת און טייך חדקל
וואוינט א שנעק דאָרט מיט א שנעקל,
שנעק איז קליין און שנעקל קלענער,
קלויבן ביידע זיי דאָרט שפענער.

קלויבן שפענער שנעקעס ביידע,
איז דער עלטערער דער זיידע,
און דאָס אייניקל — דער צווייטער,
מאכן זיי פון שפענער ברעטער.

און די ברעטער נעמען בינדן
מיט א ניי מין שטריק ערפינדן:
שטריק פון שנעקן-קליי און שמייע,
מאכן קלאַטשע-שטריק זיי נייע.

ווערט פון ברעטער מינים בריקן,
נעמען שנעקעס זיי צעשיקן,
אויף חדשים און אויף יאָרן
אויף זי וואַסערן צו פאָרן.

אויף די טייכלעך און אויף טעכער,
אַלץ אַרויף, אַרויף און העכער,
ביז אין ים אַריין צו שווימען
און אין אוקינוס-ים צו קומען.

קומען בריקן אין אוקינוס,
שטייען אויס דאָרט גרויס ספנות,
גרויס ספנות ברעטער-בריקן,
גרויסע אומגליקן און גליקן: —

כוואַליעס, שטורמען, שטורעם-ווינטן,
טיפע אָפּגרונטן און גרונטן,
רעגנס, מבולס, ים-געוויטער,
גאָט אין הימל זייער היטער.

שטייען אויס און קומען איבער,
און זיי דאנקען גאָט דעריבער,
דאנקען גאָט נאָך איבערקומען,
און זיי ווייטער, ווייטער שווימען.

שווימען ווייטער, אָפט זיך ערעלן,
און זיי האַנדלען פערל, קרעלן,
פערל, קרעלן ביים אוקינוס
פאר די ברעג-קינדער מתנות.

און זיי צילן זיי און הענגען
בייטשן, בייטשלעך זיי צו ברענגען,
שנורן, שנורלעך פערל, קרעלן,
קרעלן קינדער וואויל געפעלי...

ווארטן קינדער זיי ביי ימען:
בריקן לאנג זיך, לאנג שוין זאמען,
קינדער ווארטן זיי שוין צייטן,
יענע קומען נישט פון ווייטן.

שטיל איז ים, און שטילער — דרויסן,
זומער-לעב, א טאָג אַ הייסן,
מיט-דער-טאָג דאָן רוט אין דרימל,
ערד און לאַנד און זון אין הימל,

זעט דאָן ים קיין פויגל-פליגל
און פון ווייט קיין שיף, קיין זיגל,
און אויף ברעג קיין ווינטן בלאָזן,
ברעג איז פוסט און שטיל-פארלאָזן.

ליגן קינדער דאָן פארטראַכטע,
פון דער זון און היץ פארשמאַכטע,
ליגן שלעפּעריק און וואַכן,
און פון זאַמד זיך שטיבלעך מאַכן.

מאַכן שטיבעלעך זיך שיינע,
גרויסע, מיטעלע און קליינע,
און מיט זיי נאָר זיי פאַרנומען, —
פלוצלים בריקן דאַמאָלס קומען.

פלוצלים קינדער זיי דערזען
מיט אַ מאָל און זיך דערפרייען,
און זיי לויפן זיי אַנטקעגן,
אין איין אָטעם זיך דערפרעגן: —

פון געווען און פון געשעען,
פון געהערט און פון געזעען,
און אויף ים, וואָס האָט געטראָפן,
מיט די בריקן זיך פאַרלאָפן.

נעמען בריקן זיי דערציילן,
און מיט קינדער זיך צו טיילן,
אלץ פון וועג און פון באגעגנט,
פון געשטורעמט און גערעגנט.

פון געשוואומען און געשטאנען,
וואו א לאנד ס'איז נאָר פארהאנען,
וואו א ברעג זיך אָפצושטעלן,
דאָרט געהאנדלט פערל, קרעלן.

פערל, קרעלן און זיי שענקען,
און אויף העלזעלעך זיי הענגען,
און קיין קינד, קיין איינס פארפעלן,
און ביז לעצטס, ביז מינויסט צוטיילן.

אלץ ביי זיי נאָר וואָס געבליבן,
בריקן טיילן און צעגיבן,
דאן פארנעמען זיך אויף פאָרן,
ווידער לאנג חדשים, יאָרן.

צו דעם פרת און צום חדקל,
צו דעם שנעק און צו דעם שנעקל
און צוריק א היים צו ביידן,
צו דעם איניקל מיט זיידן.

א מעשה מיט א האָן.

איינס און איינס איז צוויי,
צוויי און איינס איז דריי, —
האָב איך מיר אַ לידעלע,
לידער-לידער-ליי.

זינג איך מיר דאָס לידעלע,
הייב איך עס מיר אָן:
אויף אַן אַלטן בוידיםל
האַט געוואוינט אַ האָן.

בוידיםל אויף שטיבעלע
און שטיבעלע איז קליין,
האַט אַן אַלטע באַבעלע
דאָרט געוואוינט אַליין.

איז דער באַבע אומעטיק,
אומעטיק און וויסט,
זוכט זי זיך און דרייט זי זיך,
דרייט זי זיך אומזיסט.

זוכט זי זיך אַן אַרבעט אויס,
אַרבעט זיך שוין שוואַך,
לייגט אַוועק, פאַרטראַכט זי זיך,
דערמאָנט זי זיך אַ זאַך:

האַט זי דאָך אַ האַנדעלע,
אויף בוידימל אַן עוף,
גייט אַרויס אין הייזעלע
און דורך טרעפּ אַרויף.

אויף-אַרויף, אויף לייטערל,
קוקט זי זיך דאָרט איין
דורכן קליינעם פענסטערל
שלאָגט דאָרט אָפּ אַ שייַן.

שטייט דאָרט אין אַ ווינקעלע
אַ שטייגעלע פאַרמאַכט,
טאָגט און נעכטיקט האַנדעלע
בייטאָג דאָרט און ביינאַכט.

גיט זי דעם און האַדעוועט
פון אַדבל און פון האַנט:
דאָס עופּעלע, עס שרעקט זיך ניט:
די באַבעלע באַקאַנט.

עסט זיך עס, און פיקט זיך עס,
און כאַפט זיך עס, און שלינגט,
און מיט האַנערש אייגעלע
צו באַבעלע זיך ווינקט:

פיק און פיק און, איילנדיק,
מיט פיקערל אין קאַפּ, —
און צופרידן באַבעלע
גייט אין שטוב אַראָפּ.

און אזוי, און אלע טאָג,
דורך בוידים און דורך לאַך,
און אזוי, און זיבן טעג,
און זיבן טעג אין וואַך.

גייט אַראָפּ און גייט אַרויף,
און אלע טאָג אויפסניי,
די באַבעלע מיט האַנדעלע,
זיי בלייבן זיך געטריי.

איז אזוי אוועקגעגאָן
יאָרן, יאָרן לאַנג,
מאכט זיך אָבער איינמאָל גאָר
די באַבעלע ווערט קראַנק.

ווער זשע וועט באדינען איצט,
אז באַבעלע איז שלאָף,
און קיין קרובים האָט זי נישט, —
אויף בוידים דאָס עוף?

אז קיין קרובים האָט זי נישט,
אז קיינער קומט אַריין,
אויסער נאכט און פענסטערל,
פארטאָג אַ בלויע שייך?

ליגט אזוי די באַבעלע
אין שלאַפקייט און אין בעט,
אַ גאַנצן טאָג צו זיך אליין,
צו זיך אליין און רעדט:

„וואָס באַדאַרף זי קרובים גאָר,
„אז איזן איז זי קראַנק,
„וואָס באַדאַרף אינגאַנצן גאָר,
„אז ציען וועט ניט לאַנג?

„אַבער עוף אויף בוידימל —
„עס לויפט זיך איצטער אום,
„און שטעקט אַרויס דאָס קעפּעלע
„פֿון שטייגל אין דער קרום,

„עס קוקט אַרויף אויף לייטערל,
„אויף באַבעלע און וואַרט,
„ס'דאַכט דעם טריט אויף טרעפּעלעך
„פֿון באַבעלע דעם דאַכט;

„ווער-זשע וועט באַזאָרגן עס,
„דאָס האַנדעלע, דאָס עוף,
„אז די באַבע שלאָפן וועט
„מיט אייביקן שוין שלאָף?...”

אַט אזוי די באַבעלע
געלעגן איז אין בעט
אַטאָג און צוויי, דעם דריטן טאָג
און אַליץ צו זיך גערעדט.

איז אוועק דער דריטער טאָג,
געקומען — אויפדערנאַכט,
האַט די טיר פאַמעליך זיך
אין שטיבל אויפגעמאַכט.

איז אריין דאס האַנדעלע,
דאָס האַנדעלע צו איר,
און נאָך זיך אן אָפענע
געלאָזן האָט די טיר.

איז אריין א שטילער מאַן,
אַליין און שטילערהייט,
איז צו באַבע צוגעגאָן
און פליגל אויסגעשפּרייט.

איז געשטאַנען לאַנג אזוי
ביי באַבע און ביי בעט,
און געשוויגן לענגער נאָך,
און גאַרניט נישט גערעדט.

ביז געקומען האַלבע נאַכט,
געטאָן זיך האָט אַ דריי,
און צו האָן אַ ווינק געטאָן,
און האַנדעלע — אַ קריי.

האַט געקרייט דאָס האַנדעלע,
זיך אָנגעגאַסן רויט,
איז אויף בעט דאָן שטיל געווען —
די באַבעלע שוין טויט.

איז פון דאָן און אַלע נאַכט,
און וויסיק זאָל עס זיין,
אַז האַנדעלעך זיי טוען דאָן
נשמות מזכיר-זיין.